

Paideia polska

Być może niebawem staniemy u progu zmiany systemu edukacji, który kształtował niemalże całe pokolenie Polaków

Być może niebawem staniemy u progu zmiany systemu edukacji, który kształtował niemalże całe pokolenie Polaków. Trzeba pamiętać, że reforma Handkego wprowadzona w 1999 roku w sposób bardzo radykalny zmieniła ówczesny model edukacji. Przekształcono wówczas funkcjonowanie polskiej szkoły nie tylko co do sposobu podziału roczników i wprowadzenia trzyletnich gimnazjów, ale także co do założeń samego nauczania. Co prawda, wkrótce ta reforma może okazać się jedynie przecinkiem w historii polskiego systemu oświaty, jednak trzeba zdać sobie sprawę, że dała nam ona pewną odpowiedź państwa, co do wizji kształtowania młodych Polaków. A zatem czy system, który działał przez przeszło 17 lat mówi nam jakiego człowieka chce uformować? Jaki rodzaj antropologii stoi za dzisiejszym kształtem edukacji? A może jest to jedynie niedopracowany patchwork, który uszyty został z marzeń o demokratycznej, nieopresyjnej szkole, gdzie uczy się „realnego” życia możliwie daleko odsuwając „nieżyciowe” abstrakty? Zmiany, które legły u podstaw nowego systemu edukacji niewątpliwie chciałyby przemodelować relację nauczyciel-uczeń, która miała zostać zastąpiona relacją poszukujących wspólnie prawdy podopiecznym i niesugerującym żadnych rozwiązań towarzyszem „drogi”. Co więcej, szukano nowej metody adaptacji uczniów do życia poprzez kładzenie nacisku na „twarde umiejętności”, które miały przeważać nad „oderwanymi rozważaniami”. W ten sposób

sprawdziany wiedzy bardzo często stawały się karykaturą systemu – mnożące się testy, czytania ze zrozumieniem, czy też prezentacje raczej ukazywały, że kategoria „skills” jest znacznie ważniejsza dla tego modelu edukacji niż kategoria zwyczajnej erudycji. Polska szkoła, jak wiemy boryka się z wieloma problemami: niedomaganiem finansowymi i infrastrukturalnymi, niskimi zarobkami nauczycieli, spadkiem prestiżu nauczyciela, przemocą, a także ciągłymi naciskami płynącymi z góry i zakusami kolejnych ministrów z resortu edukacji. Kolejne batalie toczone w imię dobra polskich szkół na pewno nie tworzą dobrej atmosfery dla samej instytucji nauczania państwowego. Czy jesteśmy dziś w stanie precyzyjnie określić, w którym miejscu jesteśmy na mapie oczekiwań poprzednich reformatorów oraz przewidzieć, jakie skutki przyniesie kolejna zapowiadzana reforma?

Za nieco ponad tydzień kolejny rocznik polskich dzieci będzie musiał pójść – jak to zabawnie sformułował Tomasz Merta – do paszczy szkolnego Lewiatana. Jak wygląda dzisiaj szkoła, którą będą musiały przejść i co zastaną u końca? Jakie osoby zobaczymy za te kilka lat? Co składa się dziś na paideię polską? O tym jest ten numer.

Jan Czerniecki



Tomasz Merta: Zmiana paradygmatu



Marcin Darmas: Spartańskie warunki wychowania



Ks. prof. Jacek Grzybowski: O konieczności humanistyki w świecie technokracji i biznesu



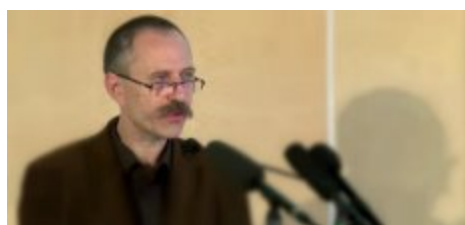
Ks. Prof. Stanisław Janeczek: Komisja Edukacji Narodowej. Perspektywy badawcze w kręgu historii kultury intelektualnej



Pedagogika, jak każda humanistyka i nauka społeczna ma tendencję do wytwarzania zabobonów - przeczytaj rozmowę z prof. Aleksandrem Nalaskowskim



Tomasz Rowiński: Manowce pragmatyzmu edukacyjnego



Prof. Marek Budajczak: Skąd wzięła się idea homeschoolingu?



Kreatywność nie jest doceniana w polskiej szkole - przeczytaj rozmowę z Tomaszem Elbanowskim

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**



NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

**Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego**